

Vandringer i musikk og bilder. En samtale med Bente Elisabeth Finserås

Posted on oktober 2, 2010

- Musikken og bildekunsten har mange felles betingelser. Begge kunstformer er bygd på klanglige kontraster og gjentakinger.

Festivalkunstner under årets KKKK-festival, Bente Elisabeth Finserås, legger ikke skjul på at musikken betyr mye for henne, både som kunstner og privat. – Jeg lytter mye til musikk, og har sunget mye i kor. Men bare på amatørnivå, tilføyer hun.

Hun og ektemannen, Njål Sparbo, har hatt flere samarbeidsprosjekt der musikk og maleri har blitt satt sammen til en helhet. Slik er det også med

de verka som har blitt vist på festivalen i år – Jeg går inn i musikken og lytter til det arbeidet Njål gjør. Vi er ikke alltid enige i vår tolkning, men det er et fruktbart samarbeid. Etter hvert må jeg imidlertid legge vekk den konkrete musikken og la bildene gå videre på egen hånd.

Bente er opptatt av intuisjon i det skapende arbeidet. – Intuisjon er også en form for kunnskap, sier hun. Ikke all kunnskap trenger å gå gjennom den rasjonelle, intellektuelle delen av vår bevissthet. Mye av den ordløse kunnskapen som så å si sitter i ryggmargen, bygger også på erfaring.

I den videre prosessen med bildene frigjør de seg fra det musikalske utgangspunktet, og hun får det hun kaller "spin off"-bilder. – Tema utvikler seg videre, og jeg får nye ideer til bildemessige uttrykk.

Festivalutstillinga har tittelen Vandringer, og springer ut fra arbeidet med de to sangsyklusene "Songs of travel" av Robert Louis Stevenson/Ralph Vaughan Williams og "Dichterliebe" av Heinrich Heine/Robert Schumann. Disse to ble framført av Njål Sparbo, baryton, og Margaret Rensvik, klaver, i Kunstforeninga sine lokaler, omgitt av Bentes maleri, som et slags gesamtkunstwerk.

Alle bildene har et figurativt, men abstrahert uttrykk. – Det er stor forskjell på min opplevelse av de to sangsyklusene, sier Bente. – Hos Vaughan Williams ser jeg mennesket som vandrer ut i et landskap. Det er en slags steilhet hos denne personen, en styrke. Han skal fram og ut mot den store friheten, koste hva det koste vil. Dette forsøker jeg å framstille i landskapet. Det gule, det er ikke sola oppe på himmelen, i stedet blir det som sol under beina. Kanskje fører denne frihetstrangen til at vandreren på et vis klipper over det beste i seg sjøl. Han møter kjærligheten, men overgir den for å søke videre. Han savner henne, men trangen til å søke er for sterk. I "Dichterliebe" er betraktningvinkelen mannens, og hans perspektiv endres gjennom de ulike stadiene han gjennomgår. – Vi får aldri noen forklaring på hvor mye tid som går, men forandringene i hans holdning er store. I de første sangene formidles hans forelskede blick på den fantastiske kvinna. Men i det øyeblikk hun utbryter at hun elsker han, rakner kjærligheten for han. Det handler kanskje om spriket mellom forventning og realitet, om ideale fordringer? Han sørger over den tapte kjærligheten, men finner etter hvert fram til en resignasjon. Hos Heine legger han til slutt sin sorg i ei kiste som han senker i havet.

Bente sier at hun ønsker å allmenngjøre temaet. – Jeg vil ikke binde tilskueren, men åpne for tolkninger.

Denne åpenheten ser vi ikke minst i flere av figurseriene. I "Dans" er en mannskikkelse i sterk bevegelse i ferd med å strekke seg – eller lar han seg sønderrive av sitt eget livs smerte? I en annen av seriene er det nærliggende å tenke at figuren beveger seg i vann. – Opprinnelig var tittelen "Pust", sier Bente, men etter hvert endret jeg den til "Innpust". Innpusten er det essensielle enten man dukker under eller om man stiger opp til overflaten.

Åpenheten finner vi også i titlene, som for eksempel i det mektige "Til eller fra", der den sentrale skikkelsen er en eldre kvinneskikkelse. – Det var et bilde som ble til etter at jeg så en dokumentarfilm om den russiske divaen Galina Visjnevskaja, en av Russlands største sopraner. Jeg var opptatt av krigen i Afghanistan, og på nettet fant jeg denne filmen, der hun forsøkte å oppsøke sitt barnebarn, som var soldat.

Bildet klinger i dype blånyanser. – Vil du kalle deg kolorist? – Ja, fargene

er utrolig viktige for meg. Bildene mine er bygd opp på fargekomposisjonen. Ingen fargeflekker er tilfeldige. Fjerner man noe, vil det forrykke balansen i hele bildet. Her er det snakk om nyanser, hårfine endringer. Jeg er veldig opptatt av kontraster, hvordan fargene klinger sammen og påvirker hverandre. Den viktigste kontrasten jeg arbeider med, er sjølsagt lys-mørkkontrasten. Den er jo den sterkeste.

Bentes teknikk er svært spesiell. Hun maler på en bakgrunn som hun sjøl har framstilt av ulike plantefiber. Plantefiber blir også brutt ned til en pasta som hun så tilsetter fargepigment. Med denne bygger hun bildet av tynne lag som må tørke mellom hver påføring. – Jeg arbeider sent og

bruker tre-fire uker på hvert bilde, sier hun. I tillegg krever det stor erfaring å vite hvordan fargen vil utvikle seg når pastaen tørker.

Teknikken bidrar ikke til stor lønnsomhet, så Bente må ha flere bein å stå på. Hun designer også websider. Hun har adjunktutdanning og har tidligere undervist i farge teori ved Merkantilt Institutt. Til slutt kom hun likevel til et punkt der hun måtte velge hvilken retning hun skulle satse på, og våget til slutt svevet.

Vi ønsker henne tilbake til Kristiansund ved en senere anledning, og hun repliserer at det ikke er umulig. – Jeg håper at samarbeidet mellom Njål og Margaret vil fortsette, og at det kanskje kan resultere i et nytt prosjekt med utgangspunkt i Musorgskijs musikk. Jeg skal iallfall gjøre hva jeg kan for å påvirke dem, smiler hun.

Randi Ida N. Rønning

 Be the first to like this.

Dette innlegget ble publisert i [Uncategorized](#). Bokmerk [permalenken](#).

Kristiansund kunstforening

Theme: *Twenty Ten* Blogg på [WordPress.com](#).